

Aliances

GEMMA CALVET | Actualitzada el 22/03/2011 00:00

El món es capgira. De la grandesa democràtica de les revolucions espontànies que es van iniciar a Tunísia i s'estenen pel món àrab, ens trobem ara amb una guerra. Apareix en escena la geopolítica energètica internacional. Malgrat que es vulgui omplir de bones intencions, i segurament no en falten, la resolució 1973 de l'ONU ha obert la porta a una intervenció bèl·lica que, tenint en compte els greus riscos per a l'ordre mundial, de ben segur que no s'adoptaria si no fos pel petroli.

Noam Chomsky, a *El nou ordre mundial (i el vell)*, ja relatava la determinant posició del petroli després de la Primera Guerra Mundial com a factor polític i la contínua temptació militar com a indústria col·lateral. Els actuals esdeveniments desemmascaren el darrer segle. Un dels responsables de la *revolució en xarxa* d'Egipte, Wael Abbas, s'oposa a la intervenció militar occidental a Líbia, com tanta gent, al·legant que pot contravenir l'esperit democràtic de les diverses revoltes populars. "Hauria estat suficient no fer negocis amb Gaddafi per aconseguir debilitar-lo".

El recordatori de com els països occidentals i especialment França i la Gran Bretanya, que ara encapçalen l'atac, van establir ponts i amistat, i van rebre finançament del règim del dictador, és necessari. Com deia José M. Valverde, no hi ha estètica sense ètica. No es pot menystenir que en el gest d'acudir als mitjans militars sota el pretext de la solidaritat amb la població civil, alguns polítics com Sarkozy es volen netejar la cara i salvar les alarmes energètiques, ara que la font nuclear, després de la tragèdia del Japó, està en qüestió. La inestabilitat del món àrab, proveïdor essencial de petroli a Europa, té dues cares: d'una banda, no es pot negar l'avanç que representa l'avidesa democràtica de les poblacions civils; de l'altra, les dictadures i tiranies que mimaven Occident desapareixen. El pes d'aquelles aliances, moltes encara vigents, pot ser demolidor. L'entrada en escena de l'aliança occidental en forma d'atacs militars configura un nou escenari que, sens dubte, pot fer girar el curs natural dels esdeveniments si no es fan bé les coses. I això vol dir restringir al mínim, en temps i en intensitat, els atacs. El més preocupant és l'oposició de la Lliga Àrab, que està demanant que s'aturi la intervenció denunciant que excedeix la resolució de l'ONU.

La inestabilitat a la regió i el pes vinculant d'aquesta iniciativa militar per als escenaris futurs que es puguin generar en les noves revoltes, construeix un panorama força preocupant. Una àmplia majoria de la societat nord-americana i una creixent de l'europa rebutja la intervenció, segurament per raons molt diverses. La decisió de fer ús de les armes, encara que sigui des dels avions, comporta massa riscos per a la guerra de civilitzacions prevista per Huntington, malgrat la pretensió inicial de ser solidaris amb la feble resistència dels rebels.

El text explícit de la resolució 1973 de l'ONU no empara atacs a la població civil i estableix una ambigua expressió de restricció de l'espai aeri. No ajuden gens les declaracions del ministre d'Afers Exteriors del Regne Unit, William Hague, que ha insinuat que Gaddafi podria arribar a ser un objectiu dels bombardejos de les

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

forces de coalició a Líbia. Ens trobem molt a prop d'aquell escenari de la política global del risc que descriu Ulrich Beck i al qual ens hauríem d'enfrontar, com ell reclama, en primer lloc des de l'estratègia dels valors, també en la macropolítica, i en segon lloc en la defensa d'una Europa de la democràcia cosmopolita, una Europa independent dels Estats Units en interessos i en accions.

L'estratègia de valors hereta l'universalisme kantianista dels drets humans i per tant ens connecta amb aquesta dimensió comunitària de reclam democràtic que s'està produint arreu. La necessitat de blindar una Europa cosmopolita aliena a l'hegemonia nord-americana ens obligaria a tenir en compte com a prioritàries altres sortides abans que la militar. Una sortida militar que es troba emparada en un clar dèficit de concepció estratègica d'Europa en política internacional.

Ara per ara, amb el fraccionament europeu en la decisió de donar suport a la intervenció militar a Líbia, Europa ha suspès de manera estrepitosa. Aquest fracàs introdueix una esquerda més en el projecte europeu, tant pel que fa a la seva política exterior com a la de seguretat. En el dilema seguretat o democràcia, Europa bandeja i s'instal·la dins els estats. Europa es mou en la incertesa. Les iniciatives imaginatives de caràcter comercial, de diàleg, diplomàtiques i de suport a les noves forces polítiques emergents podrien oferir ara un camí únic i segur per a les situacions dels diversos països en revolta. Beck ho tradueix amb l'expressió "la utopia del realisme cosmopolita d'Europa en un nou ordre mundial", reclamant el poder del dret humanitari. La defensa dels drets humans s'ha metabolitzat en les normes i en la ciutadania. Ara toca que se n'impregni la política.

PUBLICITAT

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ

Polítics en necessitat extrema

José Domínguez: "No penso anar a votar. Després de les eleccions, no passarà res"

Encara són al 92 (al 1892)